

Studieplan

Steinerpedagogisk barnehagelærerutdanning

Bachelorgrad – 180 studiepoeng

03.01.2013

Versjon 1.2

Revisjonshistorikk

Versjon	Dato	Ansvarlig	Beskrivelse
1.0	03.01.2013	Steinerhøyskolen	Studieplan. Steinerpedagogisk Barnehagelærerutdanning. Bachelorgrad – 180 studiepoeng.
1.1	01.10.2013	Steinerhøyskolen	Tilføyd flytskjema for studiegjennomføring. Tillegg om vurderingsordning og individuell utdanningsplan. Små korrigeringer i emnegruppene ULL, MPP og KSN.
1.2	01.08.2014	Steinerhøyskolen	Oppdatert emnegruppeoversikt. Små korrigeringer i emnegruppene ULL, MPP og KSN.

INNHOLD

STEINERPEDAGOGISK BARNEHAGELÆRERUTDANNING	4
<i>INNLEDNING</i>	4
<i>PRAKSISOPPLÆRING</i>	5
<i>LÆRINGSUTBYTTE</i>	5
STRUKTUR OG INNHOLD I DEN TREÅRIGE HELTIDSUTDANNINGEN	7
FAGPLANER	12
UTVIKLING, LEK OG LÆRING 45 STUDIEPOENG	12
<i>INNLEDNING</i>	12
<i>IDÉGRUNNLAG OG MENNESKEKUNNSKAP</i>	13
<i>FELLESTREKK OG INDIVIDUELLE UTTRYKK</i>	14
<i>LEK OG LÆRING</i>	16
METODE OG PEDAGOGISK PRAKSIS 45 STUDIEPOENG	19
<i>INNLEDNING</i>	19
<i>METODE OG RYTME</i>	20
<i>METODE OG SAMARBEID</i>	21
<i>METODE OG LEDELSE</i>	23
KULTUR, SAMFUNN OG NATUR 45 STUDIEPOENG.....	25
<i>INNLEDNING</i>	25
<i>SPRÅK OG KULTUR</i>	25
<i>NATUR OG MILJØ</i>	27
<i>IDENTITET OG TILHØRIGHET</i>	29
KUNST- OG KUNSTHÅNDVERKSFAG 30 STUDIEPOENG	32
<i>INNLEDNING</i>	32
<i>KUNST- OG KUNSTHÅNDVERKSFAG</i>	32
<i>PROFESJONSRETTET KUNST- OG KUNSTHÅNDVERKSFAG</i>	34
FORDYPNING, KUNNSKAPSTEORI OG FORSKNINGSMETODE – BACHELOROPPGAVE 15 STUDIEPOENG	37
<i>INNLEDNING</i>	37

STEINERPEDAGOGISK BARNEHAGELÆRERUTDANNING

INNLEDNING

Den treårige Barnehagelærerutdanningen ved Rudolf Steinerhøyskolen gir kompetanse i å lede pedagogisk arbeid med barn fra 0 til 7 år i steinerbarnehage og 1.klasse i steinerskoler. Steinerpedagogiske ideer, metoder og praksistradisjoner utgjør en kjerne i utdanningen, sammen med kunnskap fra andre teoretiske, vitenskapelige og erfaringsbaserte kunnskapskilder.

Gjennom utdanningen øver studenten sin evne til innsikt og lydhørhet i forhold til ulike barns behov for omsorg, relasjon og rollemodeller. Utdanningen legger vekt på at studenten utvikler solide pedagogiske og metodiske kunnskaper for å kunne planlegge og handle profesjonelt og sensitivt. Evne til å kommunisere og skape et trygt og inkluderende faglig og sosialt miljø er avgjørende.

I Barnehagelærerutdanningen utvikler studenten et bredt kunnskapsgrunnlag og øver sine faglige, metodiske, kunstneriske og rent menneskelige ferdigheter. Studiet legger vekt på å utvikle en pedagogisk kvalitetssans hos studentene, så de kan holde seg oppdatert og videreutvikle pedagogikken når de selv blir aktive som Barnehagelærere.

De fleste Barnehagelærere kommer til å virke som ledere eller styrere. Barnehagelæreren trenger derfor kunnskap og evner i ledelse og samarbeid med foresatte, kolleger og eksterne instanser. Til dette hører også kunnskaper om barnehagens juridiske og formelle rammebetingelser. Her inngår en reflekterende og bevisst holdning til barnehagens samfunnsmessige oppdrag. Barnehagen har utviklet seg fra å være et pedagogisk supplement til omsorgen i familien til langt på vei å utgjøre rammen for selve barndommen. I dette ligger et stort ansvar og store muligheter.

Steinerpedagogikken henter impulser og innhold til studium og refleksjon fra antroposofisk menneskekunnskap. Antroposofiens syn på menneskets utvikling fra fødsel til voksen alder blir introdusert, drøftet og behandlet komparativt. I henhold til antroposofisk menneskekunnskap kan utviklingen forstås som en gradvis utfoldelse og selvstendig erobring av de kroppslige, sjelelige og åndelige aspektene ved mennesket. I tråd med dette er steinerpedagogikken didaktisk rettet mot at barn møter terskler og krisepunkter som individuelle uttrykk for allmenne utviklingsskritt. Barnehagelæreren kan bidra til barnas helhetige utvikling gjennom god og alderstilpasset pedagogisk praksis. Gjennom utdanningen opparbeider studenten teoretiske, praktiske og kunstneriske redskaper for god praksis. Som voksen står man også i en utvikling, og i utdanningen legges det vekt på at studenten utvikler sin selvforståelse og evne til å være en god rollemodell.

Barnehagelærerutdanningen ved Steinerhøyskolen ble godkjent av Kultur- og vitenskapsdepartementet i 1988. Fra 2002 har utdanningen tildelt bachelorgrad i steinerpedagogikk. Utdanningen skal gi god Barnehagelærerkompetanse med spesiell vekt på steinerpedagogiske innhold og arbeidsmåter for å være pedagogisk leder i steinerbarnehage og 1.klasse i steinerskole. Utdanningen følger derfor ikke rammeplan for tilsvarende utdanninger. Samtidig vil det være stor grad av sammenfall mellom overordnede målsetninger i steinerpedagogisk og annen Barnehagelærerutdanning, siden grunnlaget for god yrkesutøvelse skal være tilstede uansett pedagogisk grunnsyn og metode. Mange målformuleringer for den steinerpedagogiske Barnehagelærerutdanningen overensstemmer derfor med tilsvarende mål i *Forskrift om rammeplan for barnehagelærerutdanning* (Kunnskapsdepartementet 4.juni 2012).

Organisering

Barnehagelærerutdanningen er organisert som treårig heltidsutdanning og femårig deltidsutdanning.

Opptakskrav

Opptakskrav er generell studiekompetanse eller realkompetanse.

For deltidsutdanningen kreves i tillegg minst to års arbeidserfaring i steinerbarnehage og arbeidstilknytning i studietiden.

Det kreves politiattest.

Kvalifikasjon

Barnehagelærerutdanningen ved Steinerhøyskolen kvalifiserer for pedagogisk arbeid med barn fra 0 til 7 år i steinerbarnehage og 1.klasse i steinerskoler. Barnehagelæreren kan arbeide som pedagogisk leder i barnehageavdelinger og i 1.klasse eller som styrer i barnehage. Barnehagelæreren kan arbeide i steinerskoler når det søkes etter Barnehagepedagogisk kompetanse.

Videre studier

Fullført bachelorgrad ved Barnehagelærerutdanningen kvalifiserer for å søke opptak til mastergradsprogram for eksempel i pedagogikk og spesialpedagogikk.

Etter 2 års yrkespraksis er man kvalifisert for opptak til Steinerhøyskolens erfaringsbaserte mastergradsprogram.

PRAKSISOPPLÆRING

Gjennom praksisopplæring i steinerbarnehager og 1.klasser i steinerskoler får studenten praktisk innsikt og øvelse i steinerpedagogikkens grunnleggende prinsipper og metoder for arbeidet med barn mellom 0-7 år. All praksisopplæring er veiledet, og omfanget er på minst 120 dager fordelt over 3 år, hvorav inntil 25 dager kan gjennomføres i utlandet. De enkelte praksisperiodene vil gi innsikt og øvelse spesielt i følgende steinerpedagogiske elementer: prinsippet om forbilde og etterligning, pleie av rytme og gjentakelse, tilrettelegging av frilek og muligheter for fysisk utfoldelse og sanseerfaringer, samt tilrettelegging og gjennomføring av gjennomskuelige arbeidsprosesser og kunstneriske virksomheter som maling, forming, eurytmi, musikk og skuespill.

LÆRINGSUTBYTTE

Den steinerpedagogiske Barnehagelærerutdanningen skal kvalifisere til å utøve et ansvarsfullt, krevende og komplekst yrke i et samfunn som preges av mangfold og endring. Barnehagelæreren skal ha opparbeidet en bredde av profesjonskunnskaper, ferdigheter og kompetanser for å kunne fylle omsorgsoppgaver og for å lede og inspirere barn i deres læring og utvikling. I tillegg legger studiet vekt på at Barnehagelæreren skal ha innsikt i eget læringsutbytte, både når det gjelder faglig, sosial og personlig utvikling og skal kjenne til egne mestringsområder så vel som utfordringer.

Studenten skal etter fullført steinerpedagogisk Barnehagelærerutdanning ha læringsutbytte som følger nedenfor, definert som kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse, som fundament for arbeid som Barnehagelærer i steinerbarnehage og 1.klasse og for videre kompetanseutvikling.

Kunnskaper

Kandidaten

- har kunnskap om barnehagens egenart, historie og samfunnsoppgave, og om relevante lover, forskrifter og pedagogiske planer
- har kunnskap om det antroposofiske idégrunnlaget for steinerpedagogikk
- har bred kunnskap i pedagogikk, med fordypning i steinerpedagogikk, og om barns aldersmessige og individuelle utvikling, lek og læring
- har bred kunnskap om barns behov for omsorg, tilknytning og rollemodeller
- har bred kunnskap om arbeidsområdene i steinerbarnehager og 1.klasse i steinerskoler, om ledelse og tilrettelegging av det pedagogiske arbeidet med barn
- har bred kunnskap om hvordan barns dannelse foregår, om moderne barndom, barnekultur, barns ulike oppvekstvilkår, bakgrunn og utvikling i et samfunn preget av språklig, sosialt, religiøst, livssynsmessig og kulturelt mangfold
- har bred kunnskap om barns språkutvikling, flerspråklighet, sosial, fysisk og skapende utvikling og gryende skriftspråk- og matematikkferdigheter
- har bred kunnskap om barns rettigheter og om hva som kjennetegner et inkluderende, likestilt, helsefremmende og lærende barnehagemiljø
- kjenner til nasjonalt og internasjonalt forsknings- og utviklingsarbeid med relevans for barnehagelærerprofesjonen og kan oppdatere sin kunnskap innen fagområdet

Ferdigheter

Kandidaten

- kan bruke sin faglighet og relevante resultater fra forskning og pedagogisk utviklingsarbeid til å lede og tilrettelegge for barns lek, undring, læring og utvikling og til å begrunne sine valg
- kan gå inn i omsorgsfulle relasjoner med barn, med evne og vilje til innlevelse og anerkjennelse av hvert enkelt barn, og framstå som en bevisst rollemodell
- kan bruke sin kunnskap om steinerpedagogikkens idégrunnlag som faglig verktøy i egne læringsprosesser og i det pedagogiske arbeidet i barnehage og 1.klasse
- kan bruke sin faglighet til kreativitet i lek, læring og formidling
- kan vurdere, stimulere og støtte ulike barns allsidige utvikling i samarbeid med hjemmet og andre relevante instanser
- kan vurdere, stimulere og støtte barns ulike evner og ta hensyn til barns ulike bakgrunn og forutsetninger
- kan identifisere særskilte behov hos enkeltbarn og på bakgrunn av faglige vurderinger iverksette tiltak
- kan fremme kreative prosesser og kultur- og naturopplevelser, med fokus på barns deltakelse, helhetlige læring og opplevelse av mestring
- kan lede og veilede medarbeidere, reflektere kritisk over egen praksis og justere denne under veiledning
- kan finne, vurdere og henvise til informasjon og fagstoff og fremstille dette slik at det belyser en problemstilling

Generell kompetanse

Kandidaten

- har innsikt i profesjonsetiske problemstillinger, særlig knyttet til ansvar, respekt og maktperspektiver
- integrerer flerkulturelle perspektiver, preget av respekt og toleranse, i barnehagens arbeid
- kan planlegge, lede, gjennomføre, dokumentere og reflektere over pedagogisk arbeid knyttet til barnehagens innhold og oppgaver i tråd med etiske krav og retningslinjer, og med utgangspunkt i steinerpedagogisk og annen forsknings- og erfaringsbasert kunnskap
- mestrer norsk språk på en kvalifisert måte i profesjonssammenheng
- har fleksibilitet og omstillingsevne, kan lede pedagogisk utviklingsarbeid og bidra til nytenkning og i innovasjonsprosesser for framtidens barnehage
- kan formidle sentralt fagstoff, muntlig og skriftlig, fra steinerpedagogiske og andre kunnskapskilder, kan delta i faglige diskusjoner innenfor utdanningens ulike fagområder og dele sine kunnskaper og erfaringer med andre

STRUKTUR OG INNHOLD I DEN TREÅRIGE HELTIDSUTDANNINGEN¹

Emneoversikt:

	Emnegrupper og emner	Stp	Emnekode
1	Utvikling, lek og læring	45	
	Idégrunnlag og menneskekunnskap	15	ULL1
	Fellestrekk og individuelle uttrykk	15	ULL2
	Lek og læring	15	ULL3
2	Metode og pedagogisk praksis	45	
	Metode og rytme	15	MPP1
	Metode og samarbeid	15	MPP2
	Metode og ledelse	15	MPP3
3	Kultur, samfunn og natur	45	
	Språk og kultur	15	KSN1
	Miljø og natur	15	KSN2
	Identitet og tilhørighet	15	KSN3
4	Kunst- og kunsthåndverksfag	30	
	Grunnleggende kunst- og kunsthåndverksfag	15	KOH1
	Profesjonsrettet kunst- og kunsthåndverksfag	15	KOH2
5	Fordypning, kunnskapsteori og forskningsmetode - Bacheloroppgave	15	BAFL
Sum		180	

¹ Den femårige deltidsutdanningen omfatter samme emner, fordelt på fem år

Emnegrupper og emneinndeling fordelt på studieår:

UTVIKLING, LEK OG LÆRING		METODE OG PEDAGOGISK PRAKSIS		KULTUR, SAMFUNN OG NATUR		KUNST- OG KUNSTHÅNDVERKSFAG	
ULL1 15/45	Idégrunnlag og menneskekunnskap 1.studieår, høst- og vårsemester	MPP1 15/45	Metode og rytme	KSN1 15/45	Språk og kultur	KOH1 15/30	Grunnleggende kunst- og kunsthåndverksfag 1. eller 2. studieår, høst- og vårsemester
ULL2 15/45	Fellestrekk og individuelle uttrykk 2.studieår, høst- og vårsemester	MPP2 15/45	Metode og samarbeid	KSN2 15/45	Miljø og natur	KOH2 15/30	Profesjonsrettet kunst- og kunsthåndverksfag 1. eller 2. studieår, høst- og vårsemester
ULL3 15/45	Lek og læring 3.studieår, høstsemester	MPP3 15/45	Metode og ledelse 3.studieår, vårsemester	KSN3 15/45	Identitet og tilhørighet		
BAFL 15/15	FORDYPNING, KUNNSKAPSTEORI OG FORSKNINGSMETODE Bacheloroppgave 3.studieår, høst- og vårsemester						

ULL-emnene følger en fast progresjon fra første til tredje studieår. Bacheloroppgaven (BAFL) er avsluttende emne i tredje studieår, mens de fleste andre emner og emnegrupper ruller og fordeler seg i løpet av det treårige studieløpet. I løpet av et normert treårig studium vil man ha vært innom alle de poenggivende emnegruppene som fremgår i tabellen ovenfor.

Arbeids- og undervisningsformer

Utdanningen er organisert med mål om å fremme integrering av teori, kunst og praksistilknytning. Arbeids- og undervisningsformene har faglig og didaktisk progresjon, profesjonsretting og forankring i pedagogisk og fagtilknyttet kunnskap og forskning. Obligatorisk frammøte til timeplanlagte og ledete aktiviteter er et gjennomgående prinsipp; minst 80 % frammøte for å bestå et emne. Arbeid med pensumlitteratur, som selvstudium og i egeninitierte kollokviegrupper, gir utfyllende perspektiver til det som skjer i det ledete læringsarbeidet og danner grunnlag for tilfredsstillende utførelse av obligatoriske arbeidskrav.

Det legges vekt på læring og erkjennelse som både individuelle prosesser og mellommenneskelige hendelser. Samarbeid om problemløsning og øvelse i læringsrettet vurdering utvikler kompetanse for framtidig arbeid som Barnehagelærer. I alle fag legges det til rette for oppgaver og arbeidskrav med varierte vurderingsformer som omfatter både muntlige og skriftlige oppgaver, så vel som kunstneriske framstillingsformer, knyttet til målene for det enkelte emnet.

Heldagsprosjekter, ekskursjoner og studieturer er obligatoriske deler av flere fag. Eksempler: hagebruk, jordbruk, sosialpedagogisk besøkspraksis, ekskursjoner til andre barnehager - offentlige og alternative, dukketeater, skuespill. Detaljer finnes i fagplaner for hvert emne, samt i undervisningsplan/timeplan og studiehåndbok.

Praksisopplæringen (se ovenfor) er en sentral og obligatorisk del av steinerpedagogisk Barnehagelærerutdanning. Praksisopplæringen tar opp i seg arbeids- og undervisningsformene i

studiet og anvender dem i planlegging, gjennomføring og vurdering av oppgavene knyttet til praksisopplæringen.

Den steinerpedagogiske Barnehagelærerutdanningen er dermed et integrert studium med følgende læringsselementer:

- Forelesninger og forelesningsrekker
- Bearbeidelse av forelesningsstoff og pensumlitteratur
- Kunstneriske øvelser og oppgaver, individuelt og i gruppe
- Flerfaglige og tverrfaglige prosesser
- Oppgaver basert på problembasert læring
- Muntlige framlegg og presentasjoner, individuelt og i gruppe
- Skriftlige arbeider knyttet til de ulike fagområdene, individuelt og i gruppe
- Skriftlige og muntlige oppgaver knyttet til for- og etterarbeid av praksisopplæring
- Nettbasert kommunikasjon og samarbeid
- Deling av oppgaver på læringsplattform
- Akademisk skriving
- Egenvurdering og vurdering av andre etter forberedte retningslinjer
- Heldagsprosjekter, ekskursjoner og studieturer

Pensum

Oppdatert pensumliste foreligger før studiestart.

Veiledning

Individuell veiledning og faglig oppfølging er en viktig del av tilbudet til Barnehagelærerstudentene ved Steinerhøgskolen. En mentor ledsager studentens profesjonsutvikling, og både faglige og personlige aspekter ved Barnehagelærerrollen inngår i veiledningsforholdet. Regelmessige veiledningssamtaler hører med til den obligatoriske opplæringen. Utover dette kan studenten be om møte med sin mentor etter behov.

Veiledning er særlig knyttet til praksisopplæringen og til bacheloroppgaven i tredje studieår. En intensjon med veiledningen er at studenten får øvelse i å se seg selv og sin virkning på andre. Som veileder skal mentor stille kvalifiserte spørsmål, lytte og respondere. Evnen til egenrefleksjon og til å motta korrektur er viktig for kunne bli en stadig bedre Barnehagelærer.

Mentor representerer også høgskolen og skal formidle de forventinger og krav til studenten som hører med til en profesjonsutdanning. Her inngår også ulike aspekter ved student- og pedagogrollen som kan knyttes til spørsmål om skikkethet.

Vurdering

Vurdering for læring

I løpet av studiet brukes ulike vurderingsmåter, tilpasset fagenes innhold, mål og arbeidsformer. Studiet har en rekke elementer av øving og kunnskapsdeling i den kontinuerlige læringsprosessen, der prinsippet om vurdering for læring er i fokus. Vurderingen som studentene får fra høgskolens lærere og praksislærere skal også tjene som eksempler for godt vurderingsarbeid. Gjennom studiets

gang arbeides det med å utvikle evne til egenvurdering og god praksis for vurdering fra medstudenter.

Vurdering av obligatoriske arbeidskrav

Knyttet til vektleggingen av delt læring og vurdering som sentralt element i studiet, er det krav om minst 80 % frammøte til alle timeplanlagte læringsaktiviteter innenfor et emne for å bestå emnet.

Til hvert emne er det knyttet obligatoriske arbeidskrav som skal godkjennes for å bestå emnet. For alle emnenes del gjelder det både muntlige og skriftlige oppgaver og både teoretiske og praktisk-pedagogiske eller kunstneriske oppgaver. Fagansvarlig lærer har ansvar for at det gis læringsrettet vurdering av de obligatoriske arbeidskravene. Hvis oppgaven ikke godkjennes, gis det inntil to muligheter til gjentak.

Ved fravær over 20 % i timeplanlagte læringsaktiviteter innenfor et emne, eller ved begrunnet tvil om studenten har oppnådd læringsutbytte for emnet, vil det bli utformet en individuell utdanningsplan i samarbeid mellom Steinerhøyskolen og studenten.

Vurdering av kunstfag, portaloppgaver

Måloppnåelse i kunstfagene prøves gjennom såkalte portaloppgaver som må godkjennes for å bestå det aktuelle emnet. Tema for portaloppgavene står oppført i fagplanene for kunst- og kunsthåndverksfag. Faglærer gir mer detaljert informasjon og er ansvarlig for vurderingen. Hvis oppgaven ikke godkjennes, gis det inntil to muligheter til gjentak.

Vurdering av praksisopplæring

Praksisopplæring, minimum 120 dager fordelt på de tre studieårene i henhold til bestemmelsene i Praksishåndbok, er en obligatorisk del av utdanningen. Målene for praksisopplæring må nås for å bestå praksis. Organisering, ansvarsforhold og mål for praksisopplæringen framgår av Praksishåndbok. Det legges vekt på veiledning og vurdering for læring underveis i praksisperiodene. Praksislærer vurderer om studenten oppfyller målene for praksisen, og studentens mentor gir endelig vurdering bestått/ikke bestått, der også skriftlige og muntlige oppgaver i forbindelse med praksis skal være del av vurderingsgrunnlaget. Hvis studenten gis vurderingen ikke bestått, følges prosedyrer angitt i Praksishåndbok for gjentak av praksis.

Skikkethetsvurdering

Lærerutdanningsinstitusjoner har ansvar for å vurdere om studenter er skikket for Barnehagelæreryrket. Skikkethetsvurderingen skal være en helhetsvurdering av studentens faglige, pedagogiske og personlige forutsetninger for å kunne fungere som Barnehagelærer. Mentor er ansvarlig for skikkethetsvurderingen av den enkelte student underveis i studiet.

Hvis det er begrunnet tvil om en student er skikket, skal det foretas en særskilt skikkethetsvurdering. Skikkethetsnemnda ved Steinerhøyskolen vil vurdere studentenes skikkethet for fremtidig yrke på bakgrunn av bestemmelsene i Forskrift om skikkethetsvurdering i høyere utdanning, FOR 2006-06-30.

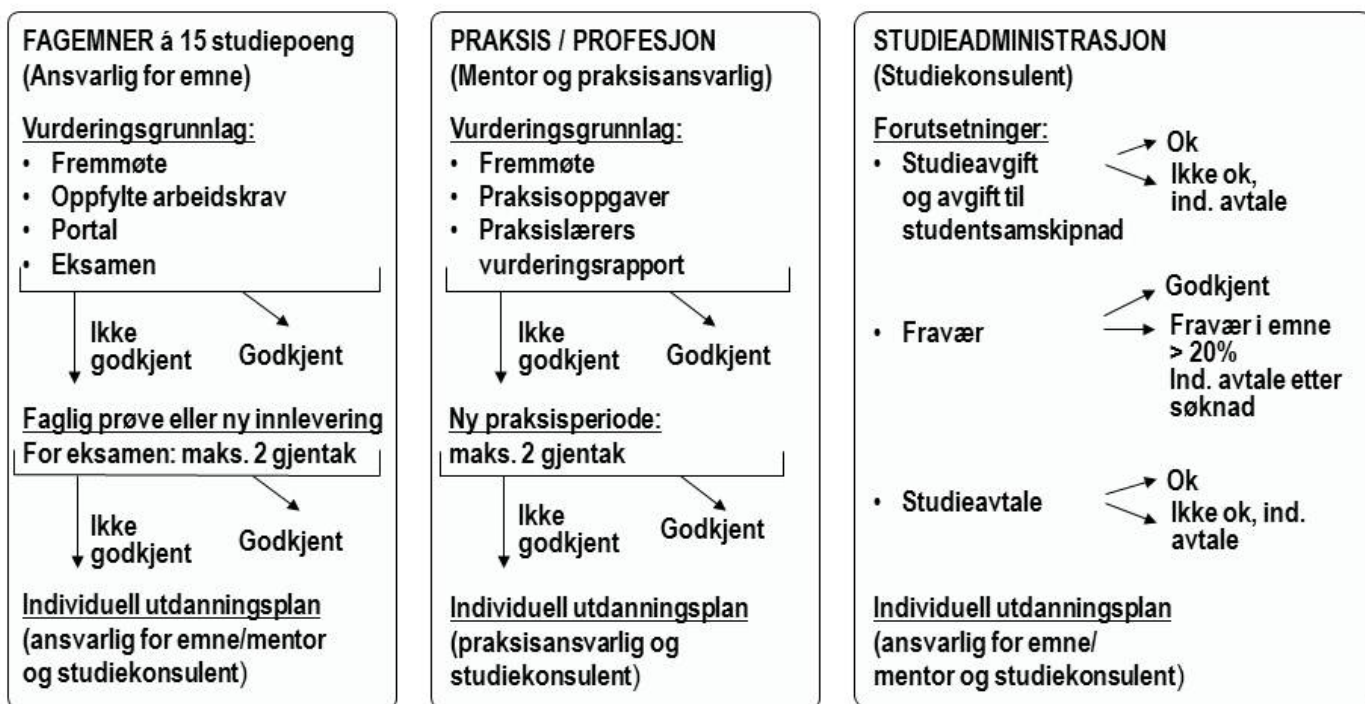
Avsluttende vurdering, eksamen

Det gis en avsluttende vurdering i hvert emne, enten i form av gradert karakter A- F, eller i form av vurdering Bestått / Ikke bestått.

Bacheloroppgaven i avgangsåret avlegges i form av skriftlig oppgave som vurderes med gradert karakter A-F. De øvrige emnene gis vurderingen Bestått når alle obligatoriske arbeidskrav er oppfylt og godkjent.

Studiegjennomføring – flytskjema

Tabellen nedenfor viser en skjematisk oversikt over Barnehagelærerutdanningens vurderingsordning.

Fullførte semestre / 1. studieår, til sammen 60 studiepoeng
 Fullførte semestre / 2. studieår, til sammen 60 studiepoeng
 Fullførte semestre / 3. studieår, til sammen 60 studiepoeng

180 studiepoeng og ferdigstilt praksis gir bachelorgrad og utstedelse av vitnemål

Ikke godkjent studiegjennomføring av semester eller studieår kan påklages.

FAGPLANER

UTVIKLING, LEK OG LÆRING 45 STUDIEPOENG

Emnegruppe	Utvikling, lek og læring
Engelsk navn	Development, Play and Learning
Studiepoeng	45
Undervisningsperiode	Høst- og vårsemester, 1.-3.studieår
Emne 1	Idégrunnlag og menneskekunnskap
Emne 2	Fellestrekk og individuelle uttrykk
Emne 3	Lek og læring

INNLEDNING

Emnegruppen *Utvikling, lek og læring* gir en bred faglig tilnærming til barns utvikling, med vekt på perspektiver i en steinerpedagogisk utviklingsforståelse. En nærmer seg utviklingsbegrepet både fra et individuelt og et kulturhistorisk perspektiv, og de ulike perspektivene settes inn en idehistorisk, komparativ kontekst.

Alderstypiske trekk ses i forhold til barns individuelle uttrykk, både når det gjelder lek, tilknytning og samhandling, læring av språk og tall, det estetiske uttrykket og ulike spesielle behov. Utviklingstrekk i de første sju leveårene behandles, og behov hos barn under tre år og i seksårsalder tas særskilt opp. Samlet utgjør dette et solid fundament av pedagogisk-psykologisk innsikt som danner grunnlag for Barnehagelærerens pedagogiske arbeid i steinerbarnehagen.

I steinerpedagogikken tas det utgangspunkt i en utviklingsforståelse som omfatter kroppslige, sjelelige og åndelige utviklingstrekk og -behov. Emnegruppen gir også en bred innføring i andre utviklingsteorier og aktuell forskning på området. Barns behov for omsorg, lek og læring på ulike alderstrinn som grunnlag for allsidig utvikling gis stor plass, og disse behovene ses i sammenheng med sentrale steinerpedagogiske metoder for Barnehagealderen, især sansestimulering, rytme og gjentakelse og læring gjennom forbilde og etterligning.

Kunnskap om barns språkutvikling og om hvordan barnehagen kan legge til rette for rike språklige erfaringer behandles. Talespråkets betydning for senere skriftspråkopplæring er et tema. Likeså gis utviklingen i barns forståelse av og lek med rom og tall oppmerksomhet i teori og praksis.

I alle deler av emnet studeres barns kontinuerlige forandring og utvikling i spenningsfeltet mellom alderstypiske fellestrekk og individuelle behov og uttryksmåter. Antroposofisk teori om sansene og sanseerfaringenes betydning for barns utvikling og læring kombineres med refleksjoner og praktiske øvelser rundt tilrettelegging av et levende, estetisk og variert barnehagemiljø. Rollene som *voksen* og som *pedagog* behandles og drøftes inngående.

IDÉGRUNNLAG OG MENNESKEKUNNSKAP

Emne 1	Idégrunnlag og menneskekunnskap
Emnekode	ULL1
Studiepoeng	15
Emneansvarlig	Faglærer
Undervisningsperiode	Høst- og vårsemester, 1.studieår
Karakteruttrykk	Bestått/ikke bestått

Innledning

Emnet *Idégrunnlag og menneskekunnskap* gir en grunnleggende innføring i barnets utvikling, behov for omsorg, lek og læring fra 0-7 år. Rudolf Steiners menneskekunnskap og andre pedagogers tanker og ideer introduseres og ses i et historisk, kulturelt og samtidsrettet perspektiv.

Læringsutbytte

Etter fullført emne har studenten følgende læringsutbytte definert som kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse:

Kunnskap

Studenten

- kjenner hovedtrekkene og sentrale begreper i antroposofisk menneskekunnskap
- har kunnskap om sentrale sider ved steinerpedagogisk utviklingsforståelse 0-7 år og annet aktuelt forskningsarbeid innen utviklingsteori
- har kunnskap om lekens egenverdi og om lek som grunnlag for allsidig utvikling ut fra et steinerpedagogisk perspektiv og aktuell forskning innen leketeori
- har opparbeidet forståelse for barns ulike lekeuttrykk i forskjellige aldrer
- har god kunnskap om sammenhenger mellom lek, læring og utvikling
- har god kunnskap om prinsippene *forbilde og etterligning* og *rytme og gjentakelse* som bærebjelker i steinerpedagogikk for Barnehagealder
- kjenner sentrale teorier om sammenhengen mellom omsorg, tilknytning og utvikling, spesielt hos barn 0-3 år
- har kunnskap om sentrale teoretiske perspektiver i pedagogisk idéhistorie

Ferdigheter

Studenten

- kan formulere eget syn på og reflektere over lekens egenart, verdi og plass i barnehagehverdagen
- kan formulere problemstillinger om og reflektere over omsorgens betydning for utvikling, lek og læring
- kan skriftliggjøre observasjoner på bakgrunn av iakttagelser i praksis
- kan benytte sentrale antroposofiske begreper om menneskekunnskap i skriftlig oppgavearbeid
- kan registrere og beskrive tilknytningsatferd og omsorgsbehov hos barn 0-3 år

Generell kompetanse

Studenten

- har en kritisk og reflektert holdning til eget pedagogisk grunnsyn i forhold til antroposofisk idégrunnlag og andre idéhistoriske perspektiver

- er oppmerksom på betydningen av omsorg som forutsetning for all videre utvikling hos barn
- er fortrolig med sentrale fagtermer i emnet

Arbeidsmåter

- Veksling og samvirke mellom forelesning, samtale/diskusjon og gruppearbeid
- Studenters muntlige og skriftlige presentasjoner av fagstoff
- Utflukter
- Litteraturarbeid, muntlig og skriftlig
- Praktisk-pedagogiske øvelser og presentasjoner
- Selvstudium

Arbeidskrav

- Deltakelse i obligatorisk undervisning og faglige samtaler
- Gjennomføring av gitte praktisk-pedagogiske øvelser
- Muntlig presentasjon av fagstoff, individuelt og i gruppe
- Litteraturbaserte skriftlige oppgaver tilknyttet emnet
- Semesteroppgave om ett av et antall oppgitte temaer

Vurdering

For å få endelig vurdering *Bestått* i emnet må følgende betingelser være oppfylt:

- Alle arbeidskrav er gjennomført og godkjent
- Studenten har under 20 % fravær innenfor all obligatorisk undervisning og annen timeplanlagt aktivitet i emnet

FELLESTREKK OG INDIVIDUELLE UTTRYKK

Emne 2	Fellestrekk og individuelle uttrykk
Emnekode	ULL2
Studiepoeng	15
Emneansvarlig	Faglærer
Undervisningsperiode	Høst- og vårsemester, 2.studieår
Karakteruttrykk	Bestått/ikke bestått

Innledning

Emnet *Fellestrekk og individuelle uttrykk* gir en grunnleggende innføring i barns alderstypiske trekk på den ene siden og individuelle uttrykk på den andre. Barns læring om seg selv og verden gjennom kropp og sanser, barns estetiske uttrykk og spesielle behov er sentrale temaer. Antroposofisk og forskningsbasert teori kombineres med praktiske øvelser rundt tilrettelegging av et levende, estetisk og variert barnehagemiljø.

Læringsutbytte

Etter fullført emne har studenten følgende læringsutbytte definert som kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse:

Kunnskap

Studenten

- har kunnskap om karakteristiske utviklingsstadier i alderen 0-7 år

- har kunnskap om det alderstypiske og det individuelle i barns uttrykk i forhold til motorisk, språklig, kognitiv, emosjonell og sosial utvikling
- har kunnskap om ulike vansker som kan hemme læring og sosialisering hos barn
- har kunnskap om hvordan man skaper et inkluderende barnehagemiljø
- har kunnskap om formelle rammebetingelser for spesialpedagogiske tiltak for barn i Barnehagealder; lovverk, hjelpeinstanser og prosedyrer
- er fortrolig med Rudolf Steiners sanselære som et sentralt pedagogisk redskap i steinerbarnehagen
- har kunnskap om hvordan barn gjennom kropp og sanser lærer om verden og seg selv
- har kunnskap om hvordan en kan støtte barns læringsprosesser
- har kunnskap om barns estetiske uttrykk, bl.a. i strek og farge

Ferdigheter

Studenten

- kan anvende utvalgte antroposofiske ideer og begreper som redskap for forståelse av sentrale menneskelige fenomener og uttrykksformer
- kan anvende kunnskap om barns utvikling i observasjon av barns utvikling på forskjellige områder
- kan anvende kunnskap om barns utvikling i eget holdnings- og handlingsorientert arbeid som rollemodell
- kan bruke perspektiver fra antroposofisk menneskekunnskap om karakteriske trekk ved barns utvikling i den pedagogiske tilretteleggingen for enkeltbarn og barnegruppe
- kan belyse og eksemplifisere hvordan de daglige aktivitetene kan tilpasses for barn med spesielle behov
- kan tilrettelegge for et utviklingsfremmende barnehagemiljø med vekt på varierte og stimulerende sanseopplevelser
- kan iaktta og reflektere over barns ulike kunstneriske uttrykk
- kan dokumentere barnets individuelle uttrykk i strek og farge på bakgrunn av alderstypiske trekk
- kan strukturere og skape miljøer som inviterer barn til estetiske opplevelser, undring, utforskning og skaperglede

Generell kompetanse

Studenten

- har en reflektert holdning til steinerpedagogisk sanselære og syn på alderstypiske trekk
- viser respekt og forståelse for barns alderstypiske og individuelle behov og uttrykksmåter har innsikt og holdninger som fremmer godt samarbeid rundt det enkelte barnet
- har utviklet bevissthet og kvalitetssans i forhold til det fysiske, estetiske og sosiale miljøet rundt barn og voksne
- er oppmerksom på etiske og pedagogiske utfordringer ved voksenrollen i barnehagen

Arbeidsmåter

- Veksling og samvirke mellom forelesning, samtale/diskusjon og gruppearbeid
- Studenters muntlige og skriftlige presentasjoner av fagstoff
- Litteraturarbeid, muntlig og skriftlig

- Praktisk-pedagogiske øvelser og presentasjoner
- Studietur til antroposofisk – pedagogisk virksomhet
- Selvstudium
- Studie og sammenligning av illustrasjoner, foto og tegninger i tilknytning til barns estetiske uttrykk og alderstypiske trekk

Arbeidskrav

- Skriftlig oppgave og muntlig presentasjon av biografisk tekst knyttet til tema barn med spesielle behov
- Individuell presentasjon/demonstrasjon av fin- og grovmotorikk på ulike alderstrinn
- Arbeid med typiske barnetegninger og drøfting av disse med henblikk på alderstypiske trekk
- Skriftlig, litteraturbasert oppgave
- Tilknyttet praksisoppgave: gjennomføre en barneobservasjon. Se Praksishåndbok for nærmere beskrivelse av oppgaven.
- Kunstnerisk bearbeiding av fagstoff knyttet til temaet barns utvikling
- Semesteroppgave om ett av et antall oppgitte temaer

Vurdering

For å få endelig vurdering *Bestått* i emnet må følgende betingelser være oppfylt:

- Alle arbeidskrav er gjennomført og godkjent
- Studenten har under 20 % fravær innenfor all obligatorisk undervisning og annen timeplanlagt aktivitet i emnet

LEK OG LÆRING

Emne 3	Lek og læring
Emnekode	ULL3
Studiepoeng	15
Emneansvarlig	Faglærer
Undervisningsperiode	Høstsemester, 3.studieår
Karakteruttrykk	Bestått/ikke bestått

Innledning

I emnet *Lek og læring* fordypes perspektiver på barns utvikling, spesielt med henblikk på relasjons- og omsorgsaspektet for de minste barna i barnehagen og seksårsalderens pedagogiske behov. Barns språkutvikling og deres forhold til bilde og tekst står i fokus. Språklige og matematiske ferdigheter og aktiviteter i barnehagehverdagen drøftes og problematiseres ut fra et steinerpedagogisk perspektiv. Aktuelle antroposofiske perspektiver på selvutvikling i pedagogiske profesjoner presenteres og drøftes.

Læringsutbytte

Etter fullført emne har studenten følgende læringsutbytte definert som kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse:

Kunnskap

Studenten

- har bred kunnskap om barns alderstypiske og individuelle lek og lekeuttrykk
- har kunnskap om betydningen av gode relasjoner mellom barn og voksne og hvordan slike relasjoner skapes og pleies
- har god kunnskap om barns behov for trygghet i barnehagen og hvordan det skapes
- har kunnskap om barns væremåter, omsorgs-, leke- og læringsbehov særlig knyttet til de yngste barna i barnehagen og til overgangen barnehage/skole
- har bred kunnskap om barns språkutvikling og om hvordan Barnehagelæreren kan legge til rette for et språklig stimulerende miljø i barnehagen
- har teoretisk og praktisk kunnskap om utviklingen av barns form- og tallforståelse
- har kunnskap om lekens betydning for språk- og matematikklæring
- har kunnskap om alderstypiske behov og utviklingstrekk i seks-sjuårsalder
- har kunnskap om den utdanningspolitiske bakgrunnen for senket skolealder og om Steinerskolenes Barnehagepedagogiske læreplan for 1.klasse
- har kunnskap om samarbeidet mellom barnehage og skole og om begynneropplæringen i skriftspråk og matematikk i 2.klasse i steinerskolen
- kjenner til antroposofiske perspektiver på pedagogens selvutvikling

Ferdigheter

Studenten

- kan observere, vurdere og drøfte barns individuelle lekeuttrykk
- kan drøfte og treffe begrunnede valg for god relasjonsbygging og sosialt samspill i barnehagen
- kan registrere og dokumentere de minste barnas omsorgsbehov i barnehagen og imøtekomme dette i egen praksisutøvelse
- kan utarbeide rutiner som bidrar til å skape trygghet for barn i barnehagen
- kan legge til rette for godt og stimulerende leke- og læringsmiljø i aldershomogene 1.klasser
- kan vurdere og håndtere ulike utfordringer og muligheter knyttet til steinerskolenes 1.klasse-tilbud
- kan anvende kunnskap om samarbeid mellom barnehage og skole rundt seksåringene i praksisutøvelsen

Generell kompetanse

Studenten

- ser sammenhenger mellom omsorg, lek og læring i barnehagehverdagen, kan utveksle synspunkter og erfaringer med andre og bidra til utvikling av god praksis
- kan oppdatere sin kunnskap om lekens egenverdi og lek som grunnlag for allsidig utvikling hos barn
- kan justere, utvikle og fornye eget arbeid
- kan handle etisk og fordomsfritt i pedagogisk yrkesutøvelse i samvær med barn og voksne

Arbeidsmåter

- Veksling og samvirke mellom forelesning, samtale, drøfting og gruppearbeid
- Studenters muntlige og skriftlige presentasjoner av fagstoff
- Utflukter
- Litteraturarbeid, muntlig og skriftlig

- Skriftlige oppgaver
- Praktisk-pedagogiske øvelser og presentasjoner
- Selvstudium

Arbeidskrav

- Aktiv deltakelse i obligatorisk undervisning og faglige samtaler
- Skriftlig oppgave om selvvalgt tema innenfor emnet
- Arbeide frem relevante spørsmål og formulere dem muntlig
- Skriftlig/praktisk fremstilling av forslag til lek/aktiviteter som befordre matematiske og språklige erfaringer
- Individuelle refleksjonsnotater leveres

Vurdering

For å få endelig vurdering *Bestått* i emnet må følgende betingelser være oppfylt:

- Alle arbeidskrav er gjennomført og godkjent
- Studenten har under 20 % fravær innenfor all obligatorisk undervisning og annen timeplanlagt aktivitet i emnet

METODE OG PEDAGOGISK PRAKSIS 45 STUDIEPOENG

Emnegruppe	Metode og pedagogisk praksis
Engelsk navn	Methods in Early Childhood Education
Studiepoeng	45
Undervisningsperiode	Høst- og vårsemester, 1.-3.studieår
Emne 1	Metode og rytme
Emne 2	Metode og samarbeid
Emne 3	Metode og ledelse

INNLEDNING

Gode og stimulerende sanseinntrykk, rytmiske forløp og forbilde/etterligning som læringsprinsipp er tre sentrale områder i steinerpedagogisk metode for barnehagealderen. *Metode og pedagogisk praksis* omhandler disse tre områdene ut fra relevant teori, forskning og erfaringsbasert kunnskap og knytter dem til det daglige arbeidet i en steinerbarnehage. Forberedelse, oppgaver og etterarbeid relatert til praksisopplæringen er del av innhold og arbeidskrav i *Metode og pedagogisk praksis*.

Steinerpedagogikken legger vekt på at estetiske og stimulerende sanseinntrykk i barns omgivelser er viktig for velvære, læring og lek. Studenten skal opparbeide kunnskaper om dette metodiske grepet og bevisstgjøre seg egne holdninger og handlinger i det daglige arbeidet med barn i lys av det.

Rytme er et grunnprinsipp i alt som lever. Å arbeide for gode rytmiske forløp i barnehagens virksomhet er sentralt i steinerpedagogisk metode. Som grunnlag arbeides det med rytmiske prosesser i mennesket, natur og musikk. Musikalitet er et vesenstrekk ved mennesket, og musikken berører både følelsesmessige og sosiale sider ved mennesket. Barns forhold til musikk og barns musikalske utvikling og uttrykk tematiseres.

Pedagogen som rollemodell er sentralt i arbeidet i en steinerbarnehage. Studenten blir kjent med forskjellige aspekter av barns læring gjennom rollemodell og skal opparbeide ferdigheter i refleksjon og evaluering av eget arbeid.

Pedagogen i en barnehage blir del av mange forskjellige sosiale relasjoner. Emnegruppen omhandler forholdet til barn, foresatte og kolleger. Samarbeid og sosial forståelse belyses i forskjellige perspektiver. Grunnleggende kunnskap og ferdigheter i ledelse og administrasjon hører til emnet.

Innholdene i *Metode og pedagogisk praksis* knyttes til den veiledete praksisopplæringen med oppgaver innenfor observasjon, pedagogiske aktiviteter og samarbeid/ledelse. Å delta i og ta ansvar for konkrete pedagogiske gjøremål med barn knytter kunnskapen om Barnehagepedagogisk metode til utvikling av profesjonskompetanse.

METODE OG RYTME

Emne 1	Metode og rytme
Emnekode	MPP1
Studiepoeng	15
Emneansvarlig	Faglærer
Undervisningsperiode	Vekslende
Karakteruttrykk	Bestått/ikke bestått

Innledning

Ved å bruke rytme som metode i organisering av tid og gjøremål skapes det en forutsigbar og ordnet tilværelse for barna. Sang og musikk er kilde til glede og samhandling og kan gi impulser til følelsesmessig smidighet og styrke. Valg av interiør- og lekemateriell er avgjørende for sanseintrykkene barnet får i barnehagen. Den voksnes rolle som forbilde tematiseres. Temaene knyttes til praksisopplæringen.

Læringsutbytte

Etter fullført emne har studenten følgende læringsutbytte definert som kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse:

Kunnskap

Studenten

- kjenner til barnehagens, deriblant steinerbarnehagens, historikk og utvikling
- har kunnskap om hensiktsmessig og stimulerende interiør, lekemateriell og uteområde i en barnehage
- har kunnskap om barnesang og musikkens betydning for barn
- har forståelse av rytme som et grunnprinsipp i mennesker og natur
- kjenner til ulike prinsipper og modeller for organisering av dagsrytme, ukeplaner og årsforløp i barnehager
- har kunnskap om årstidsfester og hvordan de kan feires i barnehagen
- har kunnskap om de voksnes ansvar og oppgave som forbilde og rollemodell i barnehage

Ferdigheter

Studenten

- kan delta i utvikling og drøfting av modeller for inne- og uteområde i barnehage
- kan delta i utvikling og drøfting av ulike dagsrytmer og ukerytmer i barnehage
- kan ta i bruk enkle grunnelementer i musikken, vokalt og instrumentalt, individuelt og i gruppe
- kan finne og bruke sanger, vers og fortellinger til årstidsfester
- kan planlegge en årstidsfest og skape en kunstnerisk-estetisk ramme for barnas opplevelse av årets gang
- kan øve sin oppmerksomhet for å legge til rette for meningsfulle og stimulerende sanseopplevelser for barnet
- kan omsette kunnskapen om forbilde/etterligning i eget arbeid med barna i praksisperioden

Generell kompetanse

Studenten

- kan aktivt bruke potensialet i barnehagens inne- og uteområde til barnas beste
- kan handle fleksibelt og lydhørt overfor barns behov gjennom en planlagt barnehagedag
- kan bidra til å legge til rette for aldersadekvate og inkluderende opplevelser og erfaringer med årets løp i hverdag og høytid i en barnegruppe
- kan støtte opp om barnas musikalitet i planlagte og spontane aktiviteter

Arbeidsmåter

- Forelesninger
- Samtaler med utgangspunkt i forelesninger, pensumlitteratur og studentenes praksiserfaringer
- Instrumentale og vokale øvelser
- Praktiske samarbeidsoppgaver, rollespill
- Skriftlige oppgaver som løses i grupper

Arbeidskrav

- Tegne skisse til fysisk utforming av en barnehage, gjøre rede for og begrunne ulike løsninger
- Kunne gjøre rede for leketøy tilpasset ulike aldersgrupper
- Arbeidsbok med sanger, vers, fortellinger knyttet til årstidsfester
- Framføre og lede arbeid med sanger og instrumentalmelodier
- Muntlige framlegg og skriftlige oppgaver etter nærmere angivelse
- Godkjent praksisopplæring og praksisrapport etter nærmere anvisning i praksishåndbok

Vurdering

For å få endelig vurdering *Bestått* i emnet må følgende betingelser være oppfylt:

- Alle arbeidskrav er gjennomført og godkjent
- Studenten har under 20 % fravær innenfor all obligatorisk undervisning og annen timeplanlagt aktivitet i emnet

METODE OG SAMARBEID

Emne 2	Metode og samarbeid
Emnekode	MPP2
Studiepoeng	15
Emneansvarlig	Faglærer
Undervisningsperiode	Vekslende
Karakteruttrykk	Bestått/ikke bestått

Innledning

Emnet omhandler forskjellige relasjons- og samarbeidsformer. Det tematiserer også kjennskap til gjeldende lovverk og arbeid med egne holdninger i forhold til yrkesetiske utfordringer.

Læringsutbytte

Etter fullført emne har studenten følgende læringsutbytte definert som kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse:

Kunnskap

Studenten

- har kunnskap om relasjonsbygging mellom barn og voksne og mellom barn og barn
- har kunnskap om observasjon og pedagogisk dokumentasjon
- har kunnskap om og forståelse for verdimål og kvaliteter som vektlegges for barns utvikling og trivsel i barnehagen
- har kunnskap om lover og forskrifter som forplikter til etisk refleksjon og handlingskompetanse i yrkesutøvelsen som Barnehagelærer
- har aktualisert kunnskap om etiske perspektiver knyttet til steinerpedagogisk teori og praksis
- har kunnskap om strukturer for samarbeidet med barnas foresatte
- har kunnskap om foresattes rettigheter og plikter i barnehagen
- har kunnskap om steinerpedagogiske tradisjoner og idealer for kollegialt samarbeid og pedagogisk utviklingsarbeid

Ferdigheter

Studenten

- kan tilrettelegge for god relasjonsbygging i en barnehagegruppe
- kan gå inn i omsorgsfulle relasjoner med barn
- kan drøfte og reflektere over yrkesetiske perspektiver og dilemmaer
- kan støtte, hjelpe og inspirere foresatte
- kan delta konstruktivt i oppgaveløsning og pedagogisk refleksjon med andre
- kan reflektere over egen rolle i samarbeidssituasjoner

Generell kompetanse

Studenten

- kan vise etisk og faglig innsikt gjennom refleksjon om barns integritet basert på forståelse av deres rett til medvirkning og likeverd
- kan analysere og reflektere kritisk over profesjonelle og etiske utfordringer knyttet til pedagogisk arbeid med barns utvikling, lek, læring og danning
- kan delta støttende i relasjonsbygging og forskjellige sosiale interaksjoner
- kan inspirere, lede og utvikle samarbeid blant kollegaer og foresatte

Arbeidsmåter

- Forelesninger
- Samtaler med utgangspunkt i forelesninger, pensumlitteratur og studentenes praksiserfaringer
- Praktiske samarbeidsoppgaver, rollespill
- Skriftlige oppgaver som løses i grupper

Arbeidskrav

- Muntlige framlegg og skriftlige oppgaver
- Godkjente pedagogiske og kunstfaglige øvelser
- Godkjent praksisopplæring og praksisrapport etter nærmere anvisning i praksishåndbok

Vurdering

For å få endelig vurdering *Bestått* i emnet må følgende betingelser være oppfylt:

- Alle arbeidskrav er gjennomført og godkjent

- Studenten har under 20 % fravær innenfor all obligatorisk undervisning og annen timeplanlagt aktivitet i emnet

METODE OG LEDELSE

Emne 3	Metode og ledelse
Emnekode	MPP3
Studiepoeng	15
Emneansvarlig	Faglærer
Undervisningsperiode	Høst- og vårsemester 3.studieår
Karakteruttrykk	Bestått/ikke bestått

Innledning

Emnet gir kunnskap om god ledelse og innsikt i administrasjon, lover og økonomisk drift. Barnehagelæreren skal kunne lede arbeidet i en avdeling, eller i en barnehage, med alle dens deltakere. God ledelse er også avhengig av evne til fleksibilitet og kreativitet. I den sammenheng arbeides det videre med kunstneriske fag i dette emnet.

Læringsutbytte

Etter fullført emne har studenten følgende læringsutbytte definert som kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse:

Kunnskap

Studenten

- kjenner til pedagogisk leders og styrers administrative og pedagogiske oppgaver i barnehagen
- har kunnskap om hvordan det pedagogiske og administrative arbeidet i en avdeling, eller i en barnehage, kan planlegges og ledes med omsorg, innsikt og respekt for det enkelte barn og for barnegruppen, foreldre/foresatte og personale
- kjenner til samarbeidsarenaer og -prosesser med ulike instanser i kommunen
- har kunnskap om styrers ansvar for budsjett, regnskap og oppfølging av den økonomiske utviklingen i en barnehage
- har kunnskap om styrers ansvar for kvalitetssikring og HMS-arbeid
- har kunnskap om ansettelsesprosedyrer, kontrakt og stillingsinstruks
- kjenner til og kan oppdatere sin kunnskap om arbeidsgivers og ansattes rettigheter og plikter, deriblant plikten til veiledning, oppfølging og kompetanseutvikling
- har kunnskap om skuespill som pedagogisk ressurs og kjenner til framgangsmåter ved innøving og framvisning av skuespill

Ferdigheter

Studenten

- kan planlegge og administrere eget og medarbeideres arbeidsoppgaver i et avtalt tidsrom
- kan gjennomføre tidsplanlegging for årsplan, planlegging av prosjekter, nyutviklinger, samarbeid med andre barnehager og rapporteringer
- kan lede hele barnegruppen gjennom store deler av dagen

- kan formidle et pedagogisk tema til deltakerne på et foreldremøte
- kan sette opp budsjett og lese regnskap
- kan reflektere over og vurdere styrers ansvar og avveininger i ansettelse og oppfølging av medarbeidere

Generell kompetanse

Studenten

- kan ta pedagogisk og administrativt ansvar for en avdeling i barnehage
- kan holde seg oppdatert på utvikling og forandringer som skjer innenfor Barnehagesektoren
- har grunnlag for å dyktiggjøre seg videre for styreroppgaver
- kan evaluere arbeidet sitt ved å sammenligne opprinnelige mål med det som faktisk ble oppnådd
- kan vise endringskompetanse i møte med ny kunnskap og nye erfaringer

Arbeidsmåter

- Forelesninger
- Samtaler med utgangspunkt i forelesninger, litteratur og studentenes egne erfaringer
- Arbeid med relevante lover, forskrifter og planverk
- Skriftlige oppgaver som løses i grupper
- Kunstfaglige øvelser, drama

Arbeidskrav

- Godkjent praksisopplæring, praksisrapport og presentasjoner etter nærmere anvisning i praksishåndbok
- Innlegg på foreldremøte i praksisbarnehage
- Presentasjon av praktiske oppgaver i økonomiarbeid og administrasjon
- Aktiv deltakelse i prosjekt, skuespill

Vurdering

For å få endelig vurdering *Bestått* i emnet må følgende betingelser være oppfylt:

- Alle arbeidskrav er gjennomført og godkjent
- Studenten har under 20 % fravær innenfor all obligatorisk undervisning og annen timeplanlagt aktivitet i emnet

KULTUR, SAMFUNN OG NATUR 45 STUDIEPOENG

Emnegruppe	Kultur, samfunn og natur
Engelsk navn	Culture, Society and Nature
Studiepoeng	45
Undervisningsperiode	Høst 1.studieår – vår 3.studieår
Emne 1	Språk og kultur
Emne 2	Miljø og natur
Emne 3	Identitet og tilhørighet

INNLEDNING

Emnegruppen *Kultur, samfunn og natur* skal forberede og bevisstgjøre studenten på hvordan de voksnes ressurser, barnehagens arealer og nærmiljøet kan brukes for å styrke barnas identitetsbygging, tilhørighet og tillit til verden. I steinerpedagogikken er det et overordnet mål at barn føler samhørighet med natur og nærmiljø og utvikler muligheter for å handle etisk og bevisst. I barnehagen betyr dette at barna skal møte god kvalitet som representerer steinerpedagogikkens verdier og helhetssyn, i innhold, prosesser og produkter. Det legges til rette for at barn ser voksne i meningsfylt aktivitet, at de opplever og deltar i prosesser, og at barn gis rike muligheter til varierte sanseerfaringer og fysisk aktivitet. I et samfunn med stadig sterkere urbanisering og fokus på forbruk kan barnehagen møte barns behov for en arena for eksistensielle opplevelser og nærhet til natur.

Barnehagen skal tilby et kulturelt miljø som kan bidra til å skape trygghet og tilhørighet og som kan bygge opp identitet og samhørighet med andre mennesker og med sin egen samtid. Språk er både identitetsbyggende og bærer av tradisjoner og kulturelle uttrykk. I barnehagen stimuleres språklig nysgjerrighet, fantasi og presisjon i vers, rim og regler, mens de store menneskelige temaene i livet kan gjenkjennes i tradisjonsrike fortellinger og eventyr fra ulike kulturer.

Endringer i barns oppvekstvilkår og utfordringer og muligheter i vårt pluralistiske, flerkulturelle samfunn representerer et tredje perspektiv i denne emnegruppen. Et bredt spekter av fagområder gir studenten mulighet til å arbeide med språk- og kulturfag så vel som jord- og hagebruk, økologi, mat og næringsmidler. Gjennom praktisk erfaring, kunstneriske øvelser, forelesninger og prosjektarbeid opparbeider studentene kunnskap og praktiske ferdigheter som bidrar til å bevisstgjøre forholdet mellom barn og deres livsbetingelser. Studenten forberedes på å kunne legge til rette for barns erfaringer med årsløpet i naturen gjennom meningsfulle aktiviteter innenfor emnegruppens fagområder. Det dreier seg om å tilegne seg kulturell dannelse og være et godt forbilde, gjennom språk og handling. Studenten lærer å handle miljøbevisst og etisk samt legge til rette for at barn kan føle samhørighet med sin samtid, med natur, planter og dyr.

SPRÅK OG KULTUR

Emne 1	Språk og kultur
Emnekode	KSN1
Studiepoeng	15
Emneansvarlig	Faglærer
Undervisningsperiode	Vekslende
Karakteruttrykk	Bestått/ ikke bestått

Innledning

Gjennom emnet *Språk og kultur* skal studenten utvikle sine språklige kunnskaper og ferdigheter. Studenten skal bli fortrolig med språket som kulturelt innhold i barnehagen og som kommunikasjons- og formidlingsform i arbeidet med barna, som leder, i samarbeid med foreldre og ovenfor myndigheter.

Læringsutbytte

Etter fullført emne har studenten følgende læringsutbytte definert som kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse:

Kunnskap

Studenten

- har innsikt i barns språklige kultur og kunnskap om grunnlaget for å skape et språklig stimulerende miljø i barnehagen
- har kunnskap om litteratur og tekster som egner seg for barn på ulike alderstrinn
- har kunnskap om rytme og bevegelse og hvordan dette styrker språkutvikling og sosialt samspill
- kjenner til sentrale verk hentet fra europeisk litteraturhistorie med hovedfokus på litteraturens tematisering av menneskets livsbetingelser og eksistensielle spørsmål
- har kunnskap om eventyrenes opprinnelse, litterære trekk, tolkningsmuligheter og pedagogiske potensial
- har kunnskap om språket som uttrykksmiddel, skriftlig og muntlig, i forskjellige kontekster i barnehagen
- har innsikt i relevant fagspråk og kunnskap om krav til faglige tekster

Ferdigheter

Studenten

- behersker norsk språk med sikkerhet og variasjon og kan være et språklig forbilde for barn
- kan presentere et tema muntlig, ta imot veiledning og justere innhold og framføring
- kan vurdere og anvende litterære kilder og velge fortellerstoff og eventyr som passer til barnas alder og utvikling
- kan lage enkle fortellinger for barn og formidle innholdet på en levende og billedrik måte
- kan finne, sette sammen og fremføre vers, sanger, rim og regler som egner seg til ulike årstider, til hverdag og fest
- behersker prosesskriving, ulike skriveteknikker og kan gi og få tilbakemeldinger individuelt, i grupper og i plenum
- behersker ulike språk- og tekstformer, sjangrer og formidlingsformer for alle typer arbeid i barnehagen

Generell kompetanse

Studenten

- kan stimulere det språklige miljøet i barnehagen og kontinuerlig vurdere behov for nye tiltak
- kan planlegge og gjennomføre eventyr- og fortellestunder samt begrunne valg av fortellestoff overfor medarbeidere i barnehagen og barnas foreldre

- kan videreføre fortellertradisjonen i steinerbarnehagen og dens nærmiljø
- kan utveksle synspunkter om problemstillinger fra sentrale verk i litteraturhistorien
- har forståelse for god litteraturs allmenndannende og identitetsbyggende kvaliteter og kan benytte dette til glede for barn med ulik språklig og kulturell bakgrunn

Arbeidsformer

- Forelesninger
- Samtaler og drøfting i grupper og plenum
- Selvstudium
- Skriveøvelser, skriveverksted
- Kunstneriske øvelser
- Presentasjoner

Arbeidskrav

- Aktiv deltakelse i samtale og øvelse
- Lesing og skriving av tekster i tilknytning til pensumlitteratur
- Fortelle uten manus for små og store grupper
- Skriftlige oppgaver
- Mappeinnlevering med stoff fra ringlek
- Komponere og gjennomføre en ringlek, 10-15 minutter

Vurdering

For å få endelig vurdering *Bestått* i emnet må følgende betingelser være oppfylt:

- Alle arbeidskrav er gjennomført og godkjent
- Studenten har under 20 % fravær innenfor all obligatorisk undervisning og annen timeplanlagt aktivitet i emnet

NATUR OG MILJØ

Emne 2	Natur og miljø
Emnekode	KSN2
Studiepoeng	15
Emneansvarlig	Faglærer
Undervisningsperiode	Vekslende
Karakteruttrykk	Bestått/ikke bestått

Innledning

I emnet *Natur og miljø* får studenten kunnskap og praktiske ferdigheter knyttet til hvordan nærmiljø, hage- og jordbruk kan gi barn muligheter for allsidig fysisk aktivitet og sanseerfaringer samt utvikle samhørighet med naturen, planter og dyr. Steinerpedagogikkens verdier og helhetssyn ligger til grunn for natur- og miljøspørsmål.

Læringsutbytte

Etter fullført emne har studenten følgende læringsutbytte definert som kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse:

Kunnskap

Studenten

- har bred kunnskap om aktuelle natur- og miljøspørsmål som berører barns oppvekst og fremtid
- kjenner til relevant forsknings- og utviklingsarbeid knyttet til emnet *Natur og miljø*
- har kunnskap om sentrale problemstillinger knyttet til økologisk samspill og bærekraftig utvikling
- har kunnskap om ernæring og næringsmidler, matproduksjon, hagebruk og om biodynamisk og økologisk dyrking
- kjenner sentrale teorier tilknyttet natur- og miljøkunnskap og kan oppdatere seg på området
- kjenner til aktuelt forsknings- og utviklingsarbeid om gården som pedagogisk ressurs

Ferdigheter

Studenten

- kan benytte pedagogisk teori til å drøfte vektleggingen av å gi barn erfaringer med lokal natur, gårdsbruk og med hagebruk i barnehagen
- kan reflektere over og formidle hvordan et hageprosjekt kan gjennomføres for å bidra til å utvikle og begeistre barnehagebarn i ulike aldrer
- kan anvende kunnskap om planter, dyrking og ernæring og kan anlegge og ivareta en hage til glede og nytte for barn i barnehagen
- har evne til å stimulere barns følelsesmessige forhold til natur, planter og dyr og legge til rette for at barn får erfare og delta i vekstprosesser og innhøsting
- kan benytte kunnskap om ernæring, fysiologi og matlaging til å planlegge og tilberede varierte, sunne og estetiske måltider for og sammen med barn
- kan benytte kunnskap om naturen i holdningsskapende arbeid for å begeistre barn i sitt forhold til natur- og nærmiljø
- kan vurdere og reflektere over egen faglig utøvelse og forbedre praksis under råd og veiledning

Generell kompetanse

Studenten

- kan omsette steinerpedagogikkens engasjement for en bærekraftig framtid på egnet måte i egen praksis
- har innsikt i betydningen av god ernæring for barns vekst og utvikling og kan anvende dette på en selvstendig måte i sin yrkespraksis
- kan drøfte og reflektere over yrkesetiske perspektiver og dilemmaer knyttet til emnet
- kan skape gode arenaer for opplevelser, sanseerfaringer og læring innenfor de mulighetene som foreligger i barnehagen og nærmiljøet
- har innsikt i økologisk gårdsdrift og matproduksjon og kan utveksle synspunkter og erfaringer med andre
- har forståelse for hvordan barns følelsesmessige forhold til natur, planter og dyr kan fremmes gjennom sanseerfaringer og pleie av nærmiljøet

Arbeidsmåter

- Veksling og samvirke mellom forelesning og samtale/diskusjon
- Gruppe- og prosjektarbeid

- Problembasert læringsarbeid om profesjonsetiske dilemmaer knyttet til emnet
- Praktisk jord- og hagebruksarbeid under veiledning
- Praktiske øvelser i matlaging og komponering av meny
- Naturobservasjoner
- Muntlige, skriftlige og kunstneriske presentasjoner av fagstoff

Arbeidskrav

- Delta i obligatorisk undervisning, faglige samtaler, gruppearbeid og presentasjoner
- Utføre gitte oppgaver i praktisk jord- og hagebruk
- Utføre gitte oppgaver i praktisk matlaging
- Skriftlige oppgaver
- Delta i å arrangere og utforme en estetisk ramme rundt en høstfest
- Kunstnerisk bearbeidelse av utvalgt fagstoff

Vurdering

For å få endelig vurdering *Bestått* i emnet må følgende betingelser være oppfylt:

- Alle arbeidskrav er gjennomført og godkjent
- Studenten har under 20 % fravær innenfor all obligatorisk undervisning og annen timeplanlagt aktivitet i emnet

IDENTITET OG TILHØRIGHET

Emne 3	Identitet og tilhørighet
Emnekode	KSN3
Studiepoeng	15
Emneansvarlig	Faglærer
Undervisningsperiode	Vekslende
Karakteruttrykk	Bestått/ikke bestått

Innledning

Emnet *Identitet og tilhørighet* gir studenten innsikt i hvordan barnehagen kan skape en trygg ramme for alle barn. Steinerbarnehagens tradisjoner og kultur som mulighet for nettverksbygging og utveksling mellom barnehage og lokalsamfunn blir behandlet. Barnehagens plass i samfunnet og hvordan den kan bygge menneskelige fellesskap på tvers av kulturer og religioner er sentrale temaer. Kunnskap om barns oppvekstvilkår, sosialisering, morsmålets betydning og temaer tilknyttet norsk som andrespråk behandles spesielt.

Læringsutbytte

Etter fullført emne har studenten følgende læringsutbytte definert som kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse:

Kunnskap

Studenten

- har kunnskap om kultur mangfold og integrering i Norge
- har kunnskap om arbeidsmåter som legger til rette for trivsel og inkludering av barn med flerkulturell bakgrunn i steinerbarnehage

- har kunnskap om morsmålets/morsmålenes betydning for språkutvikling, identitet og læring av andre språk
- har kunnskap om hvordan norsk som andrespråk tilegnes og hvilke faktorer som påvirker språklæringen
- har kjennskap til steinerbarnehagenes tradisjoner, historikk og plass i dagens samfunn nasjonalt og internasjonalt
- har inngående kunnskap om betydningen av at barn opplever barnehagehverdagen som meningsfull, helhetlig og forutsigbar
- har inngående kunnskap om barns oppvekstvilkår i Norge i et historisk perspektiv og i et samtidsperspektiv
- har innsikt i aktuelle problemstillinger knyttet til barns nære relasjoner og sosialiseringprosesser
- har forskningsbasert kunnskap om barns forhold til moderne kommunikasjonsmidler og sosiale medier

Ferdigheter

Studenten

- kan skape et barnehagemiljø hvor barn med ulik kulturbakgrunn opplever en felles referanseramme gjennom steinerpedagogikken
- kan legge til rette for uformelle leke- og læringssituasjoner hvor barn involveres i samtaler og samhandling
- kan vurdere enkeltbarns behov for ekstra språkstimulering eller -opplæring
- kan inspirere til og igangsette ulike arrangement som markeder, årstidsfeiringer, utstillinger, dukketeater og foredrag
- behersker enkle dramateknikker og kan bruke teater som pedagogisk verktøy
- kan identifisere betingelser for barns oppvekstvilkår i dagens samfunn og bruke disse konstruktivt i tilrettelegging av steinerbarnehagens arbeid

Generell kompetanse

Studenten

- kan samarbeide med og lede barn, foresatte og medarbeidere med ulik bakgrunn
- har innsikt i hva som skaper identitet og trygghet i forhold til språk og kultur
- har evne til å se sammenhenger mellom individ, gruppe og samfunn og relatere disse sammenhengene til praksis
- er bevisst egen språkbruk og hva som fordres for å etablere kontakt på tvers av språkgrenser
- er åpen for nye muligheter for nettverksbygging, kan skape møteplasser mellom steinerbarnehagen / nærmiljøet og mellom barn / voksne
- har endringskompetanse i forhold til å møte kompleksiteten ved barns oppvekstvilkår i dagens samfunn
- kan omsette sentrale steinerpedagogiske prinsipper til god praksis i barnehagen

Arbeidsformer

- Dialogbaserte forelesninger
- Gruppearbeid, diskusjoner og drøfting
- Skriftlige oppgaver
- Rollespill

- Muntlige, skriftlige og kunstneriske presentasjoner av fagstoff
- Kunstfaglige øvelser

Arbeidskrav

- Delta i obligatorisk undervisning, faglige samtaler, gruppearbeid og presentasjoner
- Skriftlige oppgaver
- Utførelse av gitte øvelser i kunstfag

Vurdering

For å få endelig vurdering *Bestått* i emnet må følgende betingelser være oppfylt:

- Alle arbeidskrav er gjennomført og godkjent
- Studenten har under 20 % fravær innenfor all obligatorisk undervisning og annen timeplanlagt aktivitet i emnet

KUNST- OG KUNSTHÅNDVERKSFAG 30 STUDIEPOENG

Emnegruppe	Kunst- og kunsthåndverksfag
Engelsk navn	Arts and Crafts
Studiepoeng	30
Undervisningsperiode	Høst- og vårsemester, 1.-2.studieår
Emne 1	Kunst- og kunsthåndverksfag
Emne 2	Profesjonsrettet kunst- og kunsthåndverksfag

INNLEDNING

Kunst og kunsthåndverk er sentrale fagfelt i all steinerpedagogisk virksomhet. I

Barnehagelærerutdanningen har dette fagområdet en dobbel funksjon. Det skal være med på å utdanne studentenes egen kunstneriske sensitivitet og uttrykksevne og dernest legge grunnlag for et repertoar av aktiviteter og kunstneriske ferdigheter som kan brukes i yrkesutøvelsen.

Kunst- og kunsthåndverksfagene i Barnehagelærerutdanningen skal styrke studentenes iakttagelsesevne og oppmerksomhet, og deres estetiske dømmekraft skal øves. Emnegruppen skal stimulere skaperglede, kreativitet og handlekraft samt oppøve ferdigheter i en bredde av kunstfaglige uttryksmåter. Kunsthåndverksfagene gir studenten verdifulle erfaringer om veien fra idé og planlegging til gjennomføring.

Grunnelementer i billedkunst, musikk og språk skal bli kvalitative byggesteiner i studentenes senere yrkesutøvelse. Innenfor dette store fagområdet samordnes ulike disipliner i tverrkunstneriske prosjekter. Der vil mange uttrykksformer og fagfelt gi mulighet for nyanserte og sammensatte uttrykk og gi rom for ulike tilnærminger som kunstnerisk og innholdsmessig utfyller hverandre.

Sentrale temaer i Barnehagelærerutdanningen styrkes gjennom ulike kunst- og håndverksaktiviteter. Studentene arbeider med egen stemme og stemmebruk, bevegelser og kroppsspråk. En slik kultivering av væremåte og profesjonalitet utvikler sider ved å være en god rollemodell. Aktivitetene de voksne beskjeftiger seg med i barnehagen er også av forbildekarakter, samtidig som de har med miljøkvaliteter å gjøre. Pedagogens bevisste utforming av barnehagens rom, og farge- og materialvalg i gjenstander og leker, kan stimulere og utvikle barnas sanser og gi kvalitative opplevelser. Godt tilrettelagte og aldersadekvate aktiviteter bidrar til at barn gjør viktige sanseerfaringer som styrker praktisk sans, fantasi og virkelyst.

KUNST- OG KUNSTHÅNDVERKSFAG

Emne 1	Kunst- og kunsthåndverksfag
Emnekode	KOH1
Studiepoeng	15
Emneansvarlig	Faglærer
Undervisningsperiode	Vekslende
Karakteruttrykk	Bestått/ikke bestått

Innledning

Studentene møter kunst- og kunsthåndverksfag gjennom et mangfold av øvelser, materialer og teknikker. Gjennom kunsthåndverksaktiviteter blir de kjent med materialenes forskjellige egenskaper

og kvaliteter og lærer ulike måter å behandle materialene på. I kunst- og bevegelsesfagene vektlegges studentenes egen danning og egne erfaringer med kunst og kunstnerisk bearbeiding.

Læringsutbytte

Etter fullført emne har studenten følgende læringsutbytte definert som kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse:

Kunnskap

Studenten

- har oversikt over sentrale historiske epoker innenfor musikk, litteratur og billedkunst, og kan gjenkjenne karakteristiske uttrykk, teknikker og virkemidler
- har kunnskap om ulike kunstneriske uttryksmåter som inspirasjonskilde for eget kunstnerisk arbeid
- har kunnskap om og erfaring med billedkomposisjon og grunnleggende fargelære
- har kunnskap om og erfaring med skriftforming og kunstnerisk utforming av plakater og annet informasjonsmateriell
- har kjennskap til materialbruk, teknikker og miljøspørsmål knyttet til håndverk, billedkunst og arkitektur
- har kunnskap om og erfaring med form og rom, deres lovmessigheter og uttrykk i ulike materialer
- har grunnleggende kunnskap om poetisk, episk og dramatisk språk og om fonologi og stemmebruk
- kjenner til grunnleggende elementer i musikk lære
- kjenner relevant fagterminologi innenfor emnet

Ferdigheter

Studenten

- kan bruke kunstfaglige øvelser for egen danning og faglig utvikling
- har utviklet evne til å iaktta ulike kvaliteter i kunst- og kulturuttrykk
- kjenner fargenes nyanser og kvaliteter og kan bruke dette i eget arbeid
- kan bruke kunnskap om komposisjon og billedoppbygging i egne arbeider
- har erfaring med å skape, utforske, observere og reflektere over form i utvalgte materialer
- mestrer grunnleggende sangteknikk og behersker et instrument på et grunnleggende nivå
- kan notere og komponere enkle melodier
- kan uttrykke musiske elementer gjennom bevegelse
- kjenner lydenes språklige nyanser og kvaliteter og kan anvende dette i praktisk-kunstneriske øvelser

Generell kompetanse

Studenten

- har et grunnlag for egen kunstutøvelse gjennom erfaring med ulike kunstneriske uttrykk
- kan gjøre vurderinger på det estetiske området
- kan gjennomføre en kunstfaglig prosess fra idé til ferdigstillelse
- har utviklet evnen til å sanse, forme og formidle varierte kunstneriske uttrykk
- kan bidra til å skape et læringsmiljø som ivaretar og oppmuntrer til ideer, mangfold og fantasi

Arbeidsmåter

- Forelesning, samtale, drøfting og refleksjon
- Kunstnerisk bearbeiding av ulike temaer, alene og i gruppe
- Kunstneriske og praktiske øvelser, alene og i gruppe
- Observasjons- og lytteøvelser
- Presentasjoner, alene og i gruppe
- Verkstedarbeid
- Prosjekt

Arbeidskrav

- Deltakelse i obligatorisk undervisning og faglige samtaler
- Kunstnerisk bearbeiding av fagstoff knyttet til utvalgte tema
- Presentasjoner av arbeid fra de ulike fagområdene, for eksempel forestillinger, konserter og utstillinger
- Oppgaver i forbindelse med observasjons- og lytteøvelser
- Refleksjonsnotater
- Individuelle praktisk-kunstneriske oppgaver under veiledning
- Innlevering av portefølje med egne tegninger, malerier og tekster

Vurdering

For å få endelig vurdering *Bestått* i emnet må følgende betingelser være oppfylt:

- Alle arbeidskrav er gjennomført og godkjent
- Studenten har under 20 % fravær innenfor all obligatorisk undervisning og annen timeplanlagt aktivitet i emnet

PROFESJONSRETTET KUNST- OG KUNSTHÅNDVERKSFAG

Emne 2	Profesjonsrettet kunst- og kunsthåndverksfag
Emnekode	KOH2
Studiepoeng	15
Emneansvarlig	Faglærer
Undervisningsperiode	Vekslende
Karakteruttrykk	Bestått/ikke bestått

Innledning

Hovedvekten ligger på hvordan kunst og kunsthåndverk kan bidra til å utvikle sensitivitet og oppmerksomhet generelt og i forhold til kvalitative vurderinger i yrkesutøvelsen. Studentens kunnskap om og iverksetting av kunstneriske og håndverksmessige arbeidsmåter og aktiviteter i steinerbarnehagen tematiseres og øves.

Læringsutbytte

Etter fullført emne har studenten følgende læringsutbytte definert som kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse:

Kunnskap

Studenten

- har teoretisk og erfaringsbasert kunnskap om hvordan kunstneriske og håndverksmessige prosesser styrker barns utvikling og læring
- har kunnskap om betydningen av hvordan grunnleggende kvalitative elementer i kunst- og kunsthåndverksfag kan stimulere barns sanser og fantasi
- har kunnskap om materialer og hvordan de kan skjerpe sansene og skape nærhet til natur og omgivelser
- har kunnskap om bordspill, dukke- og marionetteteatrets muligheter som pedagogisk verktøy
- har kunnskap om hvordan det steinerpedagogiske prinsippet om forbilde og etterligning kan tas i bruk på det praktisk-kunstneriske området
- kjenner til relevant forsknings- og utviklingsarbeid knyttet til emnet

Ferdigheter

Studenten

- kan vurdere og drøfte hvordan egne kunstneriske og håndverksmessige prosesser kan bli relevante for arbeid i barnehagen
- kan anvende kunnskap om og erfaring med kvalitative elementer i kunst og kunsthåndverk i planlegging av aktiviteter og til utforming av barnehagens læringsarenaer
- kan drøfte og begrunne det steinerpedagogiske prinsippet om forbilde og etterligning knyttet til kunstneriske prosesser og produksjoner i barnehagen
- kan anvende erfaringsbasert kunnskap om materialbruk, teknikker og redskaper i produksjon og reparasjon av leker i barnehagen
- kan benytte opparbeidete musikkunnskaper og repertoar i planlegging av aldersadekvate aktiviteter i barnehagen
- behersker stemmebruk og bevegelse tilpasset ulike aldersgrupper og arenaer i barnehagen
- kan bearbeide tekster til manus og føre dukker og marionetter i enkle spill beregnet på barnehagebarn
- kan anvende resultater fra relevant forsknings- og utviklingsarbeid i egen planlegging

Generell kompetanse

Studenten

- kan planlegge og gjennomføre aldersadekvate kunstneriske og håndverksmessige aktiviteter for barnehagebarn
- har bevissthet om hvordan kunstfaglige aktiviteter kan ivareta samspill og sosiale prosesser samt markere likeverd og inkludering i barnehagen
- kan legge til rette for et åpent og inkluderende miljø der barn opplever mestringfølelse og stimuleres til å utfolde seg på det praktisk-kunstneriske området gjennom bevegelse, språk, musikk og bilde
- kan foreta begrunnede valg som er forenlige med steinerpedagogiske og ressurs- og miljømessige verdier i bruk og omgang med materialer
- kan planlegge og gjennomføre kunstnerisk-pedagogiske prosjekt som strekker seg over tid, for eksempel et marionettespill med bearbeiding av manus, produksjon av dukker, innøving og framføring

Arbeidsmåter

- Forelesning, samtale, drøfting og refleksjon
- Kunstnerisk bearbeiding av ulike temaer, alene og i gruppe
- Kunstneriske og praktiske øvelser, alene og i gruppe
- Observasjons- og lytteøvelser
- Presentasjoner, alene og i gruppe
- Verkstedarbeid
- Prosjekt

Arbeidskrav

- Deltakelse i obligatorisk undervisning og faglige samtaler
- Kunstnerisk bearbeiding av fagstoff knyttet til utvalgte tema
- Presentasjoner av arbeid fra de ulike fagområdene, for eksempel forestillinger, konserter og utstillinger
- Oppgaver i forbindelse med observasjons- og lytteøvelser
- Refleksjonsnotater

Vurdering

For å få endelig vurdering *Bestått* i emnet må følgende betingelser være oppfylt:

- Alle arbeidskrav er gjennomført og godkjent
- Studenten har under 20 % fravær innenfor all obligatorisk undervisning og annen timeplanlagt aktivitet i emnet

FORDYPNING, KUNNSKAPSTEORI OG FORSKNINGSMETODE – BACHELOROPPGAVE 15 STUDIEPOENG

Emne	Fordypning, kunnskapsteori og forskningsmetode - Bacheloroppgave
Engelsk navn	Bachelor Thesis
Emnekode	BAFL
Studiepoeng	15
Undervisningsperiode	Høst- og vårsemester 3.studieår
Emneansvarlig	Eksamensansvarlig
Karakteruttrykk	Karakter A-F

INNLEDNING

Bacheloroppgaven skal være et selvstendig og forskningsbasert skriftlig arbeid der studenten skal formulere og svare på en valgt problemstilling. Bacheloroppgaven skal ha relevans for Barnehagelærerprofesjonen. Tematisk skal bacheloroppgaven forankres i minst en emnegruppe fra det treårige studieløpet. Temaet for oppgaven skal ha en tilknytning til/relevans for steinerpedagogikken.

Bacheloroppgaven skal gi studenten muligheter til å dokumentere sin faglige kunnskap og innsikt gjennom belysning og drøfting av temaer som er relevante for Barnehagelærerarbeid i barnehage og/eller 1.klasse. Oppgaveskriving er en problemløsningsprosess, der studentene gjennom en etterprøvable metode skal samle og systematisere relevant faglitteratur og eventuelt bruke erfaringsmateriale/empiri for å kaste lys over valgt problemstilling. Bacheloroppgaven skal gi studenten erfaring med å søke etter og anvende litteratur samt bygge på oppgitt og selvvalgt litteratur. Påstander, momenter og synspunkter skal være faglig underbygget og dokumentert.

Bacheloroppgaven er et individuelt arbeid. Framstillingen skal være i samsvar med regler og retningslinjer for vitenskapelig forfatterskap. Det er krav til form, omfang og innhold.

Læringsutbytte

Etter fullført emne har studenten følgende læringsutbytte definert som kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse:

Kunnskap

Studenten

- har kunnskap om sentrale vitenskapsteoretiske spørsmålsstillinger i utdanningsforskning
- kjenner til ulike kunnskapssyn og forskningsmetoder med relevans for studier av virksomhet i og omkring barnehage, 1.klasse og Barnehagelæreryrket
- har kunnskap om sentrale praktiske, faglige og pedagogiske utfordringer i steinerbarnehagens virksomhet som er utviklet gjennom bacheloroppgaven
- har inngående kunnskap om temaet som er fordypet i bacheloroppgaven

Ferdigheter

Studenten

- kan søke etter, vurdere og anvende relevant pedagogisk teori og forskning for å forbedre og videreutvikle praksis
- kan innhente, vurdere og bruke teoretisk og forskningsbasert kunnskap for å belyse og utdype en pedagogisk problemstilling slik den er formulert i bacheloroppgaven

- har tilegnet seg ferdigheter i akademisk skriving på grunnleggende nivå

Generell kompetanse

Studenten

- kan vise et faglig engasjement i viktige spørsmål innenfor Barnehagepedagogikk, og på et forskningsmessig grunnlag analysere og formidle et sammensatt fagstoff på en overbevisende måte
- kan forholde seg til forskningsetiske problemstillinger på en selvstendig måte

Arbeidsmåter

- Skriveseminar med individuelle skriftlige oppgaver, framlegg, diskusjon og bearbeiding i større og mindre grupper
- Individuell og gruppevis veiledning
- Muntlig presentasjon av bacheloroppgave for medstudenter, representanter fra lærerkollegiet, interne og eksterne sensorer

Arbeidskrav

- Deltakelse i obligatorisk undervisning, skrivekurs, gruppearbeid og tekstdeling
- Levere problemstilling og tekst til fastsatte datoer
- Delta i gruppeveiledning og individuell veiledning; ta imot veiledning underveis i oppgavearbeidet
- Bacheloroppgave med omfang på 10.000-12.000 ord leveres til fastsatt dato og fremlegges muntlig til avtalt tid

Vurdering

Alle arbeidskrav må være godkjent.

Avsluttende vurdering

Bacheloroppgaven blir vurdert av én intern og én ekstern sensor med karakterskala A – F. Tittel og karakter på oppgaven noteres på vitnemålet.

Kriterier for karakterfastsettelse og bestemmelser om sensur, klage, gjentak finnes i studiehåndbok og på læringsplattform.

Kriterier for karakterfastsettelse og bestemmelser om sensur, klage, utsettelse, gjentak finnes i studiehåndbok og på læringsplattform, og meddeles muntlig og skriftlig under skriveseminar.